

چکیده

مکتب باروک یکی از مکاتب ادبی است که در حیطه‌ی وسیعی چون ادبیات، نقاشی، مجسمه‌سازی، هنرهای تجسمی، معماری و در مجموع هر نوع جلوه‌ی هنری بازتاب و گسترش یافته است. این مکتب در اواسط قرن نوزدهم به عنوان سبکی هنری شناخته شد. شعر باروک دارای خصیصه‌ای است که آن را از سایر حیطه‌های شعری متمایز می‌کند و آن نوع دیدگاه این مکتب به جهان است. شعر باروک جهان را گذرا، پوچ، تغییرپذیر و ناپایدار نشان می‌دهد. همزمان با ترویج مکتب باروک، در زبان فارسی نیز سبکی ادبی به نام سبک هندی رواج یافت که اصول و بنیادهای اصلی آن منطبق با مکتب باروک بود. شیون فومنی از شاعران برجسته و صاحب سبک در ادبیات گیلان است که علاوه بر سرودن اشعاری به زبان گیلکی، اشعاری در قالب‌های مختلف به زبان فارسی دارد. در این پژوهش به واکاوی بازتاب‌های زیبایی‌شناسی مکتب باروک در غزلیات فارسی شیون فومنی پرداخته‌ایم. روش تحقیق این پژوهش توصیفی - تحلیلی بوده و نتایج حاصل از آن نشان داد که شیون فومنی از بسیاری از اصول و ویژگی‌های مکتب باروک که اغلب منطبق با سبک هندی است، بهره برده است. تأکید بیشتر شیون بر ایجاد فضایی جدید، استفاده از ترکیبات و تعابیر بدیع و پرداختن به مباحثی است که در گذشته کمتر به آن اشاره شده و یا تصویری جدید از همان مضامین را به مخاطب عرضه می‌کند. در این میان، مواردی چون ترکیبات خاص، غلبه یأس و بدبینی بر اندیشه‌ی شاعر، استعمال الفاظ و باورهای عامیانه، توجه به عشق زمینی و حقیقی بیشترین بازتاب‌های مکتب باروک در شعر شیون فومنی را به خود اختصاص داده‌اند.

واژه‌های کلیدی: مکتب باروک، زیبایی‌شناختی، شیون فومنی، غزل فارسی.

